

W. SLUITERS
GESANGEN.

HET ACHTSTE BOEK.

In benauwde tyden, en Lyden te
gebruyken.

In dit leven heeft men meer kruys dan
gemak te verwachten.

Stem: Psalm 91. Die in Godes bewaring sterk.

Of: Wat zwakheid, of droevige maer.

1. **W**at zoekt gy ruste daer gy zyt

Tot moeite meest geboren?

Wat zoekt gy vrede / daer uw' stryd

En oozlog is beschoren!

Daer niet dan doornen zyn bereid /

Wilt gy in roozen baden;

En daer men bitt're tranen schreid

Van blydschap u verzaden?

Job 5: 7.

Job 7: 1.

Marc. 13:

7.

Cant. 2: 2.

Job 16: 20.

2. **S**teld u tot hydzaemheid veel meer

En om het kruys te dragen /

Als tot vermaek na u begeer

In deze uwe dagen

Men kan niet wel hier en hier naer

Zich te gelijk verblyden /

Die 't hier vol op heeft / zal aldaer

Zich weder moeten hyden.

Luce 21:

15.

Luce 16:

25.

3. Al is u deel hier klein en slecht /

O 4

Wat

Wat is 'er aan gelegen?
 Hier boven is u toegelegt
 Te groter gunst en zegen.
 Al wat men in de weteid hyd /
 Is maer van kleinder uuren /
 Daer namaels komen zal een tyd
 Die eeuwiglyk zal duuren.

Elk mensch heeft eenen *Hemel* ende *Helle*. De aerde is der godloozen *Hemel*; zyne *Helle* staet noch te komen; in tegendeel, de godzaligen hebben hare *Helle* opaerden; waer zy gequeld worden met verzoekingen en verdrukkingen, door den Satan ende syne complicen; haaren *Hemel* is daer boven in eindeloose gelukzaligheid: Indien het qualyk met my gaet op aerden, 't is goed, myn pyne is zoo kort en zoo licht; ik en wil zoo gierig niet zyn, dat ik zoude hopen op twee *Hemelen*.

Van het verdriet deses levens.

Stem: *Hoe leg ik bier in deez' Elende.*

1. **H**elaes! hoe is des menschen leben/
 Bezet met moeit' aan alle kant!
 Waer gy uw' oogen heen doet zweven/
 Gy ziet het over al beplant/
 Met vele doornen van onruste /
 Met scherpe distels van onruste.
 2. 't Is loopen / drabben / trelikken / halen /
 Een moeptyk woelen aller weeg':
 't Is arbeid / angst verdriet en qualen /
 Ja nimmermeer en is t te deeg:
 Gy meugt u keeren ende wenden /
 Molt zult gy vry zijn van elenden.
 3. Verwacht dan heden vry tot morgen /
 Van morgen langen tyd daer naer /
- Om
- ¶ 39: 7.

- Om eenmael vry te zyn van zorgen /
 Ja wacht van 't een tot 't ander Jaer;
 Gelegh het eerst was / is het laerste;
 Ja achter aen komt baek het quaetste.
 4. Komt ons de blydschap eens ontmoeten /
 De droefheyd volgt weer achter aen /
 Zp haest en loopt met snelle voeten
 Om in des blydschaps placte staen.
 De blydschap laet haer haest verdryven /
 Maer droefheyd kan wel vast behelven.
 5. Het schoonst' en lieff'lykst' hier beneden
 Is in der waerheyd anders niet ps. 90: 10.
 Dan moept' en ongerustigheden /
 Wanneer men 't maer te recht inziet.
 't Gemoeid en vind nopt vol genoegen /
 Hoe gp u zahou zoekt te voegen.
 6. Komt gp eens tot uw wensch te raken /
 Waer dooz gp wilde zyn versae /
 Gp zult haest na wat anders halen
 Dat meerder in uw zinnen staet /
 En als gp dat al hebt verhregen /
 Zoo is u dit of dat noch tegen.
 7. Wie zou doch deze wereld minnen /
 Daer 't alles is als ebb' en vloed?
 Sult gp wel zyn zoo dom van zinnen /
 Dat gp verliest haer ydel goed?
 O neen / wilt beter schatten kiezen / matt. 6:
 Die gp niet weer en zult verliezen. 20.
 8. De wereld en het geen daer in is 1 Joan. 2:
 En hebt niet lief / want die zullis doet / 15.
 Des Vaders liefde dies te min is
 In zyn gedachten en gemoed.

Soo weinig men op eenen tyd ende gelyk met het een oog
 Na den Hemel, ende met het ander na de aerde zien kan,
 soo weinig is het ook mogelyk, dat men God en de we-
 reld gelyk zoude kunnen dienen; en lief hebben.

Deez' twee bestaen niet met malkander/
Maer d'eene liefd' verdrypst de ander.

Ibid.
vs. 16. 9. Daer 's werelds kinderen na poogen/

Deg vleeschesh snoo begeerlykhepd/
En de begeerlykhepd der oogen/
En dezes lebens grootzighed
En is in 't minst niet uit den Vader/
Maer uit de wereld allegader.

Ibid.
vs. 17. 10. De wereld zal zeer haest verdwynnen/
En haer begeerlykhepd vergaen/

Daer met zoo veel sinert en ppnen
De pd'le menschen steeds na staen.
Maer die Gods wille doet / zal blyven/
En in der eeuwighepd belyven.

Nutheyd van 't Kruys.

Stem: Ps. 8. O onse God en Heer zeer hoog gepresen
Of: Gants weynig zyn de dagen van myn leven.

1. H Ewel voor 't kruys myn swalheden
mp doet vreezen/

'n Begeer nochtans niet zonder kruys te wesen;
Heb. 12: 6. Om dat de Heer kastyd dien hy bemind /
En geesfeld / als een Vader doet zyn kind.

Ibid.
vs. 8. 2. Die nopt van kruys noch van kastyding
weten /
En kunnen noch te recht geen kind'ren hechten /
Maer bastardes / die slaen uit der kind'ren
aerd /

Die niet en zyn de tucht der kind'ren waerd.

Mat. 26: 3. Gods een'ge Soon den Kruys keli is ges-
schonken /

Hy heeft hem tot het grond-sop uptgedronken /
En zouden wp dien niet eens proeven ? ja /

Wp

- Wij moeten zyn voetstappen volgen na. ^{1 Pet. 3:}
4. Ik zal het kruys opnemen zonder schromen; ^{21.}
Door 't kruys-pad kan men maer alleene ^{Act. 14:}
komen
- In Godes Hely: wie dezen weg versmaed /
Het rechte pad ten Hemel niet en gaet.
5. In 't kruys is heyl / in 't kruys is licht en
leven /
- In 't kruyce werd van boven troost gegeven / ^{2 Cor. 2:}
Gods zoete troost/die 't hert inwendig raekt/ ^{3/ 4.}
Daer 's werelds vreugd als bitt're gal by
smaekt.
6. O Heere / leerd my ongeduld doch staken /
Op dat ik mag van nood een deugde maken ;
Het kruyce moet van my gedragen zyn /
Maer dzaeg ik 't geern'/het is een Medicyn.

Vertroostinge en onderwys in
Lyden.

Stem: Ps. 100 of 134. Alle gy knegten des Heeren.

Of: d'Onnoosle ziel, die slechte Maegd.

1. **M**ijn kind indien gy komt om recht
Den Heer te dienen als zyn knecht / ^{Spr. 2: 8.}
Doo maect uw' ziel inzonderheyd
Wel tot aenbechtinge bereyd.
2. Recht op u hert / verdzaeg en lyd /
Wanneer 't is in verzoekens tyd.
Hangt hem aen / wylt niet van hem af / ^{Tbid.}
Tot dat u lichaem rust in 't graf. ^{vs. 2.}
3. Neemt aen geern' en gewillig al
Dat opt u overkomen zal /
En wacht in u vernedering
Lankmoedig de verandering ^{vs. 3.}
4. Het goud beproefd men in het vier /
En menschen Gode waerd en dier ^{vs. 4.}

In

In d'oben der vernedering /
Die haer gelouterd weder bring.

Pro. 3: 12. 5. Myn kind / die dooz veel droef heyd zucht /

Verwerpt doch niet des Heeren tucht:
Wilt over zyn lastyding niet
U kwellen met zoo groot verdriet.

Ibid. 6. De Heer lastyd dien hy bemand;

vs. 12: Ja als een Vader 't lieve kind
In 't welk hy welbehagen heeft /

Tot zynen besten slagen geest.

Act. 14: 22. 7. Gods woord staeg van verzoeking stemd:

1 Pet. 4: 12. Daarom en houd u niet zoo vreemd /

Om der verdrukkinghs heete blam /
Als of iets vreemds u over kwam.

Als het Kruys der Geloovige lang duurd,
staet aan Gods gunste nochtans
niet te twyffelen.

Stem: *Ps. 106. Dankt God, want by is vriendelyk.*

Of: *Hoe lieflyk, zoet en aengenaem.*

1. **W**anneer gy lange zucht en quynd /
En u noch troost / noch vreugd ver-
schynd /

Vermids Gods hulp vertoest te komen /
Geloov'ge ziel / ey grypt dan moed:

Doo moeten immers alle bromen
Gezoefd zyn in verdrukkinghs gloed.

Ter. 49: 24. 2. Al scheen 't schoon of u God verliest
En gansch vergat / hy doet het niet /

Maer denkt wel ernstig aan u kerken /

Ter. 31: 20. Geroerd werd hem zyn ingewand /
Hy zal zich zekerlyk ontfermen /

En bieden tot uw hulp zyn hand.

Ibid. 3. Op zyt hem doch een troetel-kind /

Gen

- Een dierbaer Soon die hy bemind;
Dag Vaders lieerde zat niet mind'ren/
Wanneer hy lang lastyd en tucht
Syn eygen alderliesste kind'ren/
't Welk' epnd'lyk geest veel vreugd en vrucht.
4. Ziet Iezum aen / bespot / gehoond /
En met een doornen kroon gekroond /
Ja aen het krups-hout vast geslagen:
Al hangt hy daer alzoo ten toon /
De Vader heeft syn wel-behagen
In hem als in syn liefste Soon.
5. Doen Joseph in den Kerkel lag /
En gantsch geen menschen hulp en zag /
Was immers daer des Hemels Heere
Noch niet hem / ja hy hielp hem uyt /
En bracht hem tot veel staet en eere :
Hoe wonderbaer was Gods besluit !
6. Menschouwt den eersten Martelaer /
In groote nood / in lyfs gebaer /
Ja totter dood met snaed gesteengd ;
Hy was ter zelver nur nochtans
Met Godes liefd' en gunst vereenigd /
Die hem bestraelde met syn glants.
7. Doen Lazarus vol van getreue
Zoo deerlyk lag voor 's Vlyken deur /
Van alle menschen hulp verstecken /
Hoe is in deeze' syn arme staet /
Tot aller treue'gen troost geblecken /
Dat God hem lief hadd' in der daet ?
8. Zoo drukt dan in uw meeste smert
U zelve dezen troost in 't hert /
Dat gy Gods kind zult syn en blyven.
Verzoeking han geen kindschap weer
Apt 't Vaderlyk gemoed verdryven /
Maer wel bevest'gen dieg te meer.
- Hebr. 12:
6/ 7.

Ibid.
vs. 11.
27/ etc.

Mat. 17:5.
Gen. 36:
20/ 21.
Ps. 105:
17/ 22.

Gen. 50:
20.
Actor. 7:
55/ etc.

Act. 6: 19.

Ruce 16:
20/ etc.

Deut. 8: 5.

Hebr. 12:
7/ 8.

Troost der Vromen in benauwde tyden.

St: Ps. 93. God regeert, zynde met eer en bekleet,
Of: Uw' mond, O Heer! is enkel zoetigheid.

1. **B**etveerd' ge ziel / volhard ten eynde toe:
 Matt. 24: **B**ep! neemt geduld; verdraegt / en word
 13. niet moe /
 Apoc. 2: 3. 't Is God/die voorzyn kind'ren zorg dzaegd/
 Wanneer zyn toorn verstoakte zondaers plaegd.
 Ezech. 9: 4. 2. Hy tekend't uyt als niet een schrypvers hand
 Die zuchten om de grouwelen van't land /
 Amos 4: Ja red'z' ook als een vperbrand uyt de blam /
 11. Wanneer hy brand en blaikit zo vinnig gram.
 2 Petr. 2: 3. Is Noë niet zyn achtster / wel bewaerd /
 5/6/7/9. Wanneer daer kwam een sund vloed over
 d'aerd?
 De vrome Lot en vond hy niet gena /
 vs. 10. Doe God verslond Somoer' en Sodoma?
 4. Zo weet de Heer noch zyn Godzaal' ge schaer
 Te redder uyt verzoeking en gebaer /
 Terwyl hy d'onrechtveerd' ge niet en spaerd /
 Mal. 3: Maer tot den dag des Oordeels naeu bewaerd.
 16/ 17. 5. 't Gedenk-boek blyft steeds voor zyn aen-
 gezicht;
 Uyt alle volk kend hy de zyne licht;
 vs. 18. Opdat hy dan zyn epgendom verschoon /
 Gelyk een man zyn dienstbereyde zoon.
 6. Zoo wil hy / dat men 't onderscheid zal zien /
 Wie dat oprecht hem dien' of niet en dien' /
 Gen. 18: 23. Vermits hy / met den goddeloozen sielt /
 Terc. 33: 9. Den vromen en rechtveerd' gen niet vernield.
 Ps. 33: 18/ 7. Gods Naem en eer hangt doch op 't meest
 19. hiee aan /

Dort

Dat

- Dathp zpn volk in druk niet laet vergaen. Spr. 2:11.
 Zegt/ wie op hem betrouw' / en tot hem vlood/
 En t'eenemael beschaemd wierd in den nood?
8. Hy wil niet dat der vromen weerpartij ps. 13: 5/6.
 Zich in haer leed en wankelen verbly.
 Vertrouwd dan op Gods goedertierenheid:
 Hy is tot hulp der zpnen steeds bereid. Tef. 4: 10.
9. Of lyd de vroom' ook/ ja begint het kruis 1 Pet. 4: 17.
 En 't oordeel eerst van 't heiligdom / Gods Ezech. 9:6.
 hups;
- Hy tucht ons/ dat wop niet / ter eeuw'ger pyn 1 Cor. 11:
 Veroordeeld met de wereld zouden zpn. 32.
10. Crest goed' en quaed' een algemeene nood/ Pred. 9: 2.
 Het onderscheid is tusschen beide groot.
 In nooden en dood vertrouwd Gods volk noch-
 tang; (kans.)
- Maer daer toe vind een booze-wicht geen
 11. Al valt de vroom? in d'een of ander quaed / ps. 37: 34.
 Hy word niet weg geworpen t'eenemael /
 God stut zpn hand / en hy verryst dan weer /
 De booze valt / en legt in 't quade neer. Spr. 24:
12. Laet eene roed' ook over beide gaen / 16.
 God zietze met verscheiden oogen aen; Ps. 36: 13.
 Want hy haastyd / uyt liefde / d'een niet maet/ Tef. 10.
 Wanneer hy d'aer vernield / uyt toorn en haet. 24.
13. De Pylaer in de wilde woestyn Exo. 14:
 Voor Istr el gaende / hiel steeds een klare zp 24.
 Na Godes volk/maer stant' een donk're kant
 Na't godloos heit. Hoe wonder werkt Gods
 hand!
14. De bitterheid / welki hier Gods volk ont- Tef. 38: 17.
 moet / (verzoet.)
 Word merklyk met inwend'ge vreugd
 De vband valt het volk met benden aen; Vab. 2: 16.
 Dit doet niet gantsch der vrome moed vergaen. Ezech. 22:
15. Het goud en 't schijns gaen heid' in 't vuur/ 18/ 19/ 20.
 nochtang

Met

- 1 Pet. 1: 4. Het schijpm vergaet / en 't goud krygt meerder
glans;
- Zach. 3: 6. Zoo gaet 't / als de Heer op aerden zend
Tes. 48: 10. Een toetsvier / met de melkroes van elend.
16. Geen doods-nood / die een recht voetveer-
d'ge deer': (meer;
Geraelic hy vyp / zyn dankbaerheid word
Zoo niet / te meer en eer brengt' hem by God.
- ps. 16: 5. Hoe onderhoud de Heer der vromen lot!
- Tes. 41: 10, 17. Zoo dzoevig is doch onze toestand niet /
God is 'er die ons troost en hulpe bied.
- Rom. 8: 35/ etc. Het ga / zoo 't wil / met alle tegenheid /
Niet is 'er / dat ons van Gods liefde scheid.
- Heb. 10: 13. Indien men ons van aerdseje goed beroofd
Van God is ons een beter goed beloofd /
Een blijvend goed dat in ons is dooz hoop
- Hoog. 8: 7. Niet vooz al 't goed van iemants hups te
Luce 6: 22/ 23. hoop.
19. Zoo d'aerd' ons haet / den Hemel neemt ons
aen.
God mind ons / zoo de menschen ons versmaen.
Hy zegend ons / als 't booze volkt ons bloekt:
Verstoet men ons / hy zelss is 't die ons zoekt.
20. Ontbloot men ons van staet / of ampt / of
eer /
- Openb. 1: 6. Onz' Heiland maect ons tot zyn Vaders eer /
Tot Koningen en Priesters. Zynw' een spot
Van dwaze lien / wyp zyn geacht by God.
- ps. 31: 11. 21. Al gaet de tyd ons heel elendig / heen.
- 2 Tim. 4: Voor eeuwig word de goede sterd gestreken.
- 7/ 8. 22. Men dood' ons / in die dood is 't leven zelf:
- Adatt. 16: 23. Wyp gaen daer dooz na 't Hemelsch hoog ver-
welf.
- 2 Cor. 5: 1. 24. Remind den Heer / gy zyn geliefde schaer;
25. Want hy behoed de vrome vooz bezwaer.
Zyt sterck / en hy versterck' uw' hert te meer /
Op alle / die in nood hoopt op den Heer.

Men

Men moet ook in tegenspoed met
zyn staet te vreden zyn.

Stem: Psalm 93.

Of: Al wat men bier in deze wereld ziet.

1. **H**oe wort gy dus veroert / o swalische
mensch!

Om dat het hier niet gaet na uwen wensch?

Wie is 'er doch die by de menschen leeft /

Die 't alles na zyn wil en wenschchen heest?

2. Niet een voorwaer ; al waer 't ook dat het
scheen

Of hy 't geluk des werelds hadd' alleen:

Meent niet dat gy 't hebt slimmer als de rest / Prov. 14:

Want peder kent zyn epgen droef heyd best. 10.

3. De mensche moet / geduerend dezen tjd /

Doch hebben op der aerden zynen stjd /

En wie om God het meeste lyden kan

Is in der daed op 't allerbest daer an.

4. Het waer geluk is by den zulken niet

Die nimmermeer beproeft werd met verdriet :

Ja daer en is geen meerder ongeluk

Gan nopt te zyn bezocht met krups of drukt.

5. Al wie verheft na boven zyn gemoed /

En ziet alleen op 't eeuwig Heimelsch goed /

Die acht niet wat hy lyden moet op d'aerd /

Want 't is als niet (daer by geleken) waerd.

6. En slaet geen acht op 't geen het vleesch be-
haegt /

Maer om Gods wil te volgen zorge draegt /

Beweelt aen hem u zelvs / en uw zaek /

Dat hy 't daer need' na zyn belieben maekt. Rom. 8:

18.

7. En zoo gy daer uw herte need' versterkt

Dat hy het al tot uwen besten werkt :

Zoo zult gy zyn te vreden niet uw staet /

Ook als het u noch eens zoo kwalyk gaet.
 8. Zoo na uw hert uw staet niet wezen kan,
 Laet na uw staet uw herte wezen dan /
 Hy heeft al wat hy wil / die niet begeert
 Als eben dat van God hem is bescheert.

Betrouwen en gerustheyd der Geloovi-
 gen in alle beroerenisse en onheyl.

Stem: *Psalm 138. Twee versen voor een.*
 Of: O! Heilig, zalig Betblehem.

ps. 91: 1.

1. **D**e onder Gods bescherming woond /
 En in zyn schulplaets is gezeten /
 Die blyft voor breez' en schrik verschooond /
 Schoon 't onderst boven wierd gesmeten.

ps. 46: 2.

2. Genaekt hem kruys of ongeval /
 Hy weet dat God met zyne vlerken

ps. 91: 4.

Zyn ziel voor schaed bedeliken zal /
 En alles t'zynen besten werken.

rom. 8:28. 3.

3. Wanneer de zee der wereld raest /
 Al bruyzen al haer water-baren /

ps. 46: 4.

Zoo blyft hy nochtans onverbaest /
 En kan gerust daer over vaaren.

Hebz. 6:

4. Zyn hoop hem als een anker is
 Wanneer de wreede golven wocden /
 Als zich verheft een duisternis
 En onweer vol van tegenspoeden.

18/ 19.

5. * De naelde van het Zee-compas

* Hoe de wateren van de Sundvloed hooger wiessen, hoe
 dat de Arke Noachs naerder den Hemel quam. 't Zelve
 doen ook mede de onstuymige wateren van tegenspoed;
 Hoezy grooter en hooger worden, hoezy der geloovi-
 ge ziele hooger opheffen, en naerder tot God en zy-
 nen Hemel brengen.

En

- En schilt zich nimmer na de winden/
Maer daer zy in de stilheid was.
Zult gy haer ook in onweer vinden.
6. Zoo word een Christen op en neer
Door stormen van swaer kruys gedreven/
Zyn hert zal nochtans tot den Heer
En nergens anders zich begeven.
7. Of al de wereld heeft en trilt
Als een een dunnen draed gehangen/
Soo zyn Gods kind'ren doch gestilt/
Die vreed' en troost in hem ontfangen.
8. Zy blyven vast gelijk een muur
In 't midden van zoo sware schrikken;
En weten dat in kleynder uir
God haer een uptkomst zal beschikken.
9. 't Is waer zy breezen een'ger maet/
Maer niet gelijk des werelds knechten/
Die in haer breez zyn zonder raed/
Noch met vertrouwen haer oregten.
10. Wy breezen ook den grooten God/
Maer wy zyn in de breez geen slaven:
In 't midden van ons droebrig lot
Weet hy ons weer met troost te laben.
11. Wy breezen hem gelijk een kind
Zyn lieven Vader plag te breezen
Dat by hem weer genade vind
Na dat het zal getuchtigt wezen.
12. Zet uw vertrouwen op den Heer/
Zoo zyt gy vast aan allen zyden
Als Zions berg / die nimmer meer
En wankeld / maer blyft t'allen tyden.

Joan. 16:
33.1 Cor. 18:
15.
Job 15:
20/ 24.

Ps. 14: 10.

Mal. 1: 6.

Ps. 125: 1.

Hoe men zich in bezondere zwarigheid,
of verzoekingē Gode beveelen zal.

Stem: Schoonste Nimphe van het woud.

1. O Myn ziel / waerom zpt gp /

Doch in my /

Dus ver slagē / en onrustig :

Waerom bungēt gp u neer /

Als oo zeer /

Dat gp zpt geheel onlustig ?

2. Hoopt op Godt / die eeuwig leeft /

En nept heest

Een benauwde ziel verschoven :

Schoon dat ik nu ben verbaest /

Ik zal haest

Hem voorz zpn verlossing loben.

3. O myn God ! het valt my zuur /

Want de uur

Der verzoeking is gekomen.

Door swaer lyden / angst en smert

Is myn hert

Boven maten ingenomen.

4. Ik en kan 't niet tegen staan /

Noch ontgaen ;

Maer ik moet tot u genaken /

Die uw kind'ren in 't verdriet

Hulpe bied /

En uw zoetighed laet smaken.

5. Want voor den verdrukken zpt

Gp altyt

Een vertrek in al zpn lyden ;

Ia een hoog vertrek / o Heer !

Als oo zeer

Naderen benauwtheeds tyden.

Ps. 9: 10.

6. Al

Ibid.
vs. 12.

6. Al die kennen uwen Naem /
Zullen t'zaem
Op u haer vertrouwen gronden /
Want gy dien / die tot u gaet /
Noopt verlaet /
Noch begeest tot een'gen stonden.
7. Onze moepten en verdriet
Gy aenziet /
Op dat wyp het alles geven
In uw handen met geduld /
Want gy zult
Sorge dragen voor ons leven.
8. Ik Zorg dan niet in een'ge zaak /
Maer ik maek
Myn begeerten en gebreken
Uw / O God ! slechts openbaer
Allegaer /
Door myn bidden ende smeken.
9. En ik hope / dat men mee
Uwen vree /
Dien niet vat noch kan verklaren
Al 't verstant / myn hert en zin
Altijd in
Christo Jesu zal bewaren.
10. Neigt / o Heer ! tot my uw oor /
Geest gehoor ;
Ik Ben nooddruftig en elendig /
Daerom doch uw gunstigenoot
Niet verstoet /
Maer bewaert myn ziel bestendig.
11. Ik Roep tot u den gantschen dag /
Met geklag :
Wilt u Dienstknecht eens verblyden /
Wie myn ziel tot u verheft /
Als hem trest
Angst / benaeuthed en swaer lyden.
12. Ik Heb u epgen stem en woord

ps. 10: 14.

Phil. 4: 6.

vs. 4.

ps. 85: 1/2.

vss. 3/4.

Wel gehoord /

ps. 50: 14. Doept myn een in kwade dagen /
'k Sal uw helpen / op dat gy
Meugt een my
Lof en dankbaerheyd opdragen.

13. 'k Doe / myn God / 't geen gy gebied /
Laet doch niet
Uw beloosten ydel wesen :
Helpt my uit myn lyden / dan
Zult gy van
Uwen knecht ook zyn gepresen.

ps. 20: 8/9. 14. Heden zegt tot u myn hert
In zyn smert ;
Gy zegt / zoekt myn aengezichte :
'k Soek het niet al myn begeer /
Geest dan Heer /
Dat het over my ook lichte.

Ibid. 15. Weest doch nu niet stuur of straf /
Heert niet af
Uwen knecht in uwen toren ;
God myns heyls verlaet my niet /
Want gy liet
My uw hulpe zien te voren.

Mich. 7: 9. 16. Och ik heb gezondigt zeer /
En veel meer
noch verdiend als deze plagen /
Dies zal ik in druk en myn
Lydzaem zyn /
En des Heeren gramshap dragen.

Jer. 10: 24. 17. Geesseld en kastydet my
Veeze my /
Doch genadig en niet maten :
Laet uw toorn eens zyn gestilt /
Ende wilt
My niet al te zeer verlaten.

ps. 119: 8. 18. Laet my maer eens zeggen wcer /
Ies. 12: 1. 'k Dank u Heer /

Dat

- Dat gy waert niet toorn ontsteken/
Maer nu weder troostet gy
Lieslyk my/
En uw toorn is afgeweken.
19. God is ook myn Heyland / ziet /
Ibid.
Ik zal niet
Vreezen / maer altyd vertrouwen.
Hij is my een Psalm en kracht
Hoog geacht/
En myn heyl in myn benouwen.
20. Uwe trouw in onzen noot
Is zeer groot /
Want gy nimmer zult gedogen
Dat uw kind'ren swak van aert
Zijn beswaert
Boven krachten en vermogen.
21. Maer als gy versoecht / wilt gy
Ons daer by
Ook een goede upkomst gommen /
In onz' swaikheid werd volbracht
Uwe kracht /
Op dat wij verdriegen kunnen.
22. Schoon gy somtys op ons 't kwaed
Komen laet /
Gy zult niet altyd verstoeten:
Maer gy wilt ontfermen weer /
En te meer
Uwe goedigheid vergrooten
23. Want als gy hastyd en plaegt /
Doo behaegt
U niet onze myn en smerten:
Gy zyt tot des menschen kind
Doo gezind /
Dat gy 't niet bedroefd van herten:
24. 't Is tot onzen besten maer
Allegaer:
Dit zal myn vertrouwen wezen.

Ibid.
vs. 2.1 Cor. 10:
13.

Ibid.

Chen. 3:
31/ 32.Ibid.
vs. 33.Rom. 2:
23.

sterlt myn swaet vertrouwen / Heer /
Meer en meer ;
Doo en heb ik niet te vresen.

Ernstige begeerte om door Gods inwendi-
ge troost in 't Lyden ondersteunt te werden.

Stem: Ps. 30. Na dat gy Heer my hebt bevryd.
Of: Ik loov' u, Heer, uyt's berten grond.

- Ps. 16: 5. 1. O Heilig / en Barmhartig God /
Myn hoop / myn vreugd / myn deel /
myn lot /
- Gen. 15: 1. Mijn hezon / myn loon / myn al in al /
Ps. 27: 9. Verlaet my niet in dit gebal.
- Laet my in deez' verwarde zaken
't Gevoelen uwer gunst maer smakken.
2. Myn ziel is duff g / mat en moe /
Gequelt / ontstelt / tot schrepens toe.
- Hy heeft / zy zweeft / zy street altd /
Tot dat gy zelf haer eens verblyd /
- Ps. 51: 14. Ja met de vreugd uw heyls komt nad'ren /
Die zoo gansch liefslyk dringt dooz'd ad'ren.
3. Ja Heer / de vreugd uw heyls alleen
Maekt my in alles wel te vrezen /
- Myn ziele werd daer dooz' zoo zoet
Vertroost / verguislit / verlicht / gevoed /
- Datz' al haer krachten voeld t' ontspringen
Om u met blydschap los te zingen.
- Ps. 27: 9. 4. Maer zoo gy my verbergt het licht
Van u zoo vriendelyk aen gezicht /
- Job 29: 3. En op myn hoofd niet schijnt uw lamp /
Doo blyv' ik in myn druk en ramp
Heel troosloos / 't zy niet wat zaken

My

My elkh ootk trachte te vermaaken.

5. 'k Weet en behienn' / het is my goed / ps. 119:
 Dat ik alhier veel lyden moet / 71.
 'k Weet dat my zonder uwen raed Amos 3:
 Ook niet kan naken 't minste quaed: 6.
 'k Weet / van u hups begint het oordeel / 1 Petr. 4:
 En alles is tot onzen voordeel. 17.
 6. Maer zoo uw vrymoedige Geest Giom 8:
 Niet ondersteun' / ik blyf bevreest; 28.
 Coest met uw troost niet langer dan / Ps. 51: 24.
 Zoo ga de rest als 't wil of han. Hab. 2 3.
 Egypt moed / myn ziel, de Heer zal kommen / Ioa. 7: 38.
 Verquilkend' u met 's levens stroonen.

Gebed en betrouwen in nood' en
zwarigheid.

Stem: O Kersnacht. Of: Ma Mere.

Of: Ach dat myn bert en myn gedachten.

1. O Goede God / die t'allen tyden Heb 4: 15.
 Hebt met onz' zwakheid medelpden / Matre 6:
 Gy die u innerlyk ontfermt / 34.
 Wanneer u volk is in elenden:
 Wil u tot my ook eenmael wenden /
 Want myne ziel zeer angstig kermt.
 2. Myn zuchten is u niet verbazjen / ps. 38 10.
 Gy weet myn moeiten ende zorgen /
 Gy weet hoe lang / hoe veel / hoe zwaer
 Ik heb verdriegen en geleden /
 En tegen myn verdriet gestreden /
 O God! gy weet het allegaer.
 3. 'k Bedeel het u / op wat maniere ps. 37: 5.
 Het uwe liefd' en wylghid stiere /
 Gy weet het best hoe en wanneer
 Gy myne zake zult verrichten /
 En myne zwarigheid verlichten /

- Rom. 27
28.
- Ja schikken 't al ten besten weer:
4. 't Geen u belieft my op te leggen
 Zoud' ik daer iets wat tegen zeggen?
 O neen; ik neem het danklyk aan:
 Ik kuss' uw Vaderslyke roede/
 En weet dat alles is ten goede
 Van my uw lieve kind gedaen.
5. En schoon gy my niet geest / o Heere!
 Het geen dat ik van u begeere /
 Nochtans vertrouw ik op uw woord /
 't Geen eeuwig zal en moet blyven /
 Dat ik niet ongetroost zal blyven /
 Noch in myn bidden ongehoozd.
6. Indien gy my niet alles even
 Ma mynen wensch en wil zult geben /
 Zoo ben ik 'k doch gerust en still /
 Om dat gy dan met gunstig ooren
 My zult tot mynen besten hooren;
 En zegge / Heer my lust uw will'.

De bedrukte ziel eischt Genade, en
geen recht.

Stem: *Dafnis ging voor een weinig dagen.*
 Of: *O gy Herder uwer schapen.*
 Of: *Bruyd'gom der geloov'ge zielen.*

- Ps. 41: 5.
Dan. 9: 7.
Ps. 143: 2.
- 1.** **W**ilt uwo over my ontfermen /
 En zyt my genadig / Heer /
 Laet doch niet myn angstig kermen
 Recren in myn boezem weer,
 'k Weet gy zyt en blyft rechtvaerdig /
 En ik alle straffe waerdig:
 Maer, ey! gaet doch niet na recht /
 Want myn zakken staen te slecht.
2. als

2. Als ik overdenk gestadig
 Al het quaed van my gedaen/
 Doet gy my doch heel genadig
 Deel te kleine straffen aen.
 Ps. 103: 10.
- Ik en hebbe niet te klagen/
 Schoon gy duyzendmael uw plagen
 Over my verdubbelen deed.
 't Waer te weinig dat ik leed.
 Chren. 3:
 99.
3. Want ik heb zoo menigwerken
 Al verdiend het helsche vier
 En den eeuw'gen dood te sterben/
 Wat is daer by 't lyden hier?
 'k Wil niet pleiten/ maer ik keere!
 Van de throon des rechts/ o Heere!
 Tot den throon van uw genaed/
 Anders weet ik geenen raed/
 Matt. 5:
 22.
4. Ik werp op myn gerechtigheden
 Myn gesmeek niet voor u neer/
 Maer op uw Barnhertigheden/
 Die zeer groot zyn t'uw eer/
 Hoozt/ o Heer! vergeest en doet'et/
 En vertrekt'et niet/ maer spoet'et
 Merkt op myn elendig lot/
 Om uws zelss will'/ o myn God!
 Ps. 6: 2.
5. Straft my niet in uwen toren/
 Slaet my niet in grimmigheid/
 Dat ik niet en ga verloren
 Dooz 't verdriet dat op my leit.
 Groot en zwaer zyn myn misdaden
 Maer 't gewicht van uw genaden
 Weet ik dat veel duyzendmael
 Al myn zonden over hael.

De Bedrukte schept moed uyt Gods tegenwoordigheid en voorzoge.

Stem: Ps. 129. *Van der jeugt aen hebbent zy my gequeld.*

Of: *Al't oud' en't zelf, altyd zegt gy van goed.*

Ps. 42:12. 1. **M**ijn ziel / wat zyt gy dus ontrust in my / Wat quelt gy u met zoo veel zware zorgen /

Iesa. 46: Als of myn recht ging van myn God voort / En mynen weg was voor den Heer verborghen.

27. **Ls. 28.** 2. En weet gy 't niet? En hebt gy 't niet verstaen /

Hoe zwaecl er lot / Qoe nader God. Dat d'euw'ge God noch mat en word noch moede?

Apoc. 2:2. 3. **H**y let op u / hy hoocht u klachten aen / Hy ziet u staeg / ja zorgt voort u ten goede.

hs. 9. 4. **H**y weet u werk / uw moeit en lydzaeinheid / Endat gy niet en koud de quade dragen;

Ies. 65:24. 5. **H**ewe armoed / en verdrukking / als gy schreid / Weet hy zeer wel; ook eer gy 't hem komt klagen.

Ps. 56:9. 4. **H**y heest ook u omzwerben al getelt: In zyne flesch vergaert hy uw tranen;

Hy heeftz' in zyn register al gestelt; Zyn niet wach gestoet op doore banen:

Mal. 3:16. 5. **'t Gedenkboekli is voor Godes aengezicht / Daer alles is bescheiden in geschreven /**

Hoe gy uw gang hebt in zyn vryces gericht; En niet en is in't minst daer uyt gebleven.

Ps. 116:7. 6. **M**ijn ziele / tot uw ruste weder keert / En wilt getroost volherden tot den ende.

Matt. 24:23. **D**an zult gy eerst te rechte zyn geleert / Hoe koet verdriet in ecuw'ge vreugt zig wen-de.

Ge-

Gebed tot Christus, om zyne kracht en genade onder 't Lyden.

Stem: Psalm 100 of 134. Alle gy knechten des
Heeren. Of: Jesu, die u gedachtig is.

1. **D**ewyl uw' weg is over al /
O Heere Jesu ! eng en smal /
En gp de wereld heel veracht /
Zoo sterkt my doch met uw' kracht. Matt. 7:
14.
 2. **O**p dat ik u recht volge na /
En niet bezyden af en ga ;
Want doch de dienstknecht moet niet meer
Noch groter zyn dan zynen Heer. Matt. 10:
24.
 3. **Z**alst met u Hemelsche genaed' /
O Heer ! myn ziele vroeg en spaed' /
Op dat zu door vermoetheid niet
Bezwijken mag in haer verdriet.
 4. **W**ant uw genade geest my brengt
In 't midden van myn ongeneugt /
Zy staet my by met raed en daed /
Als alle wensheid my verlaet.
 5. **Z**y is myn hulp en sterke kracht /
Zoo dat ik niet en vrees de macht
Van myn vanden allegaer ;
Zy is myn schutzel voor gebaer.

Klachte des vromen over de trouw-
loosheid der booz'en.

Stem: Ps. 7. of 46. of 59. Twee verſen voor een.
Of: Ter plaatze myner vreemd'lingschappen.

- ps. 55: 7. 1. Och mocht my iemand vleug'len geben
 Als eener duypbe! 'k zoude zweven
 En na een plaatze vliegen heen/
 Waer sli mocht veilig zyn alleen.
- vers 8. 2. Ik zou van hier zeer verre vluchten:
 Ik zou vernachten met myn zuchten
 In d'eenzaemheid van de woestyn/
 En daer dooz vrees verholen zyn.
- vers 9. 3. 'k Sou haesten dat ik mocht ontkomen
 Van die daer loeren op de vromen:
 Van haren fellen storm en wind/
 Die op my aenvald zoo gezwind.
- ps. 120: 6/4. Myn ziel heest al te lang alreede
 Gewoont by 't volk / dat haet den vrede.
 Hoewel sli vreedzaem ben en stil /
 Z' oorlogen als sli spreken wil.
5. Hoe dat sli 't maekt of zoelt te stellen/
 Men laet niet af van my te quellen/
 Men maekt my zonder oorzaek moe/
 Men duyd 't quaedst' al wat sli doe.
- Matt: 6. 6. Al zit sli in myn binnen-kamer
 En slupt myn deur / om te bequamer
 t' ontwyken haren boozen mond /
 Ik werd gelastert t'aller stond.
- Jac. 3: 8. 7. Haer booze tong is niet te dwingen/
 Zp kan de minste spleet doordringen:
 Haer yppen op de pees geschilit
 Na my in 't donker zyn gemikt.
- ps. 11: 2. 8. 'k Bemoep my met geens and'ren zaken:
Ik
- 1 Petr. 4: 15.

- Ik zoekt haer voordeel niet te staken /
 Ik ben haer nergens in de weeg ;
 En nochtans mack ik 't niet te deeg.
9. Een man des twistes moet ik wezen / Ver. 19.
 Geschil komt om my opgerezen / 10.
- Hoewel ik van geschil of twist
 In 't allerminste nocht en wist.
10. 'k Heb haer op woekier niet gegeven / Ibid.
 Noch oock zy my; myn eenzaem leven
 Gaf nimmer oorzaek tot krankheit /
 Nochtans werd ik gebloekt zoo veel.
11. Ik word gescholden daer ik zegen' : 1 Cor. 4.
 Ik bidd' / en worde daer en tegen
 Met smaad gelastert alle daeg' :
 Ik word verfolgt / en ik verdraeg.
12. Geen weldoen / noch geen vriendschaps
 banden.
 En bind de tong van myn vanden ;
 Hoe ik haer te behagen tracht
 Het werd van haer maer myt-gelacht.
13. Behoud / o Heer ! de goed' ontbreken / ps. 12: 2.
 De liefd' en trouw is wech geweken /
 Want die men nu getrouw bevind /
 Zyn weinig by des menschen kind. ps. 17: 6.
14. O God ! neigt doch tot my uw ooren / 7.
 Wilt myn bedroefde reden hooren :
 Maakt uwe goedheid wonderbaer /
 Of anders blyv' ik in 't gevaer.
15. Want gy verlost die u betrouw'en / Ibid.
 Van die te onrecht haer benouwen /
 Van 't volk dat zich met wzevel hant
 Tuis tegen uwe rechter hant.
16. Bewaert my / Heer / dooz u vermogen / Ibid.
 Als 't zwart van d'appel uw oogen ; vs. 3.
 De schaduw uwel bleug'len my
 Tot delzel en verbergung zy. Ibid.
17. Wilt met uw hand my eeng hevypden / vs. 4.
 O Heer !

O Heer ! van die my zoo benyden /
Van 't volk dat van de wereld is /
En hebben hier haer erfenis.

ps. 21:14 18. Wilt in uw sterke u eens verhoogen /
Op dat wy vrolyk zingen mogen /
En uw goetheid ende macht
Met Psalmen loven dag en nacht.

Gebet om zich wel te dragen tegens
overlast van quade menschen.

Stem : Psalm 116. *Ik heb den Heer lief, &c.*
Of: *Men/ich-lievend God, wy danken u te zaem.*

ps. 120: 5/ 1. **W**E my / dat ik in Mesech woonen
moet :

Wat valt het my in Kedars tenten bange !
Myne moede ziel gewoont heeft al te lange
Wy 't vreed'loos volk / dat my veel moeit'
aendoet.

ps. 164: 2/ 2. **O** Heer ! behyld my van den quaden mensch:
Behoed my voor den man die alle dingen
Wil met geweld en trotsigheid volbringen ;
En denken 't quaed na zynnes herten wensch.

ps. 35: 19. 3. Verblvd hem niet die zonder re'en my haet ;
2 Sam. 15: Maelic eenmael / dooz de kracht van uw
Godheid /

Den snooden raed Achitophels tot zotheid ;
De wyze vangt dooz uw veel wyzer raed.

Job 5: 15. **D**e wyze vangt dooz uw veel wyzer raed.
ps. 93: 10/ 4. **S**y sprekien niet van vreed' / maer van ge-
schil /

ps. 35: 20. **S**y zoekien niet bedriegelike zaken
t' Ontruisten die na niemands quaed en haken /
Maer in den land' heel vreedzaem zyn en stil.
5. * Ver-

5. * Verlost my van des menschen overlast / ps. 119:
Op dat ik mag behouden uwe Wetten / 134.

En niet en koom myn voeten te verzetten

Dan uwen weg / maer sta geduurig vast.

6. Set eene wacht / o Godt ! vooz mynen ps. 141: 2.
mond :

Behoedet gy de deure myner lippen. (pen /

Op dat daer upt niet quaeds en mag ontglip-

Daer myne ziel mogt werden dooz gewond.

7. En neigd myn hert niet tot een quade Ibid.
zaek / vs. 4.

Om eenig ding te doen in goddeloosheid /

Met mannen die steeds handelen in hoosheid :

En dat my noit haer lekerny en smaek.

8. Wend af myn smaed/waer vooz ik breeze ps. 119:
zeer : 39/42.

Op dat ik heb myn sinader wat te zeggen /

En dat ik mag zyn trotsheid wederleggen /

Want ik vertrouw vast op u woord / o Heer!

* Gelykeen moedig Peerd zynen tred houd , en nauwe-
lyks omziet , al loopen ende baffen hem veel honden na ,
alzoo behoort een vroom Christen , al bestryd hem zyn
eigen vleesch, al lasteren hem de godloozen, al vervloekt
hem de wereld, nochtans zonder omsien op den weg des
Heeren in heiligeid en gerechtigheid alle de dagen
zyns levens te wandelen.

Troost tegens lasteringe en schimp van de wereld.

Stem : Ach hoe vaert de mensche voort.

1. **W**aerom zyt gy dus ontsteld
En met druk beladen /

Dat gy uwe ziele queld

Om 't onzinnig smaden /

VIII. Boek.

Q

En

En het lasteren der menschen

Die door een verkeert gemoed

Stellen haers herten wenschen

In eens anders tegenspoed.

2. Wie na booze tongen hoorde /

En daer voor wil vrezen /

Die zal t'aller tyd gestoord

En onrustig wezen.

Zoo gy ergens rust zult binden

Na u wensch en u begeer /

Achterklap zal haer verslinden

En zeer haest omstoeten weer.

3. * Zoo gy quade woorden maer

Laet voorbij passeren /

Zy en konnen niet een haer

Aen uw lichaem deeren :

't Geen gy zyt dat zult gy blyven

In Gods oogen en zyn gunst :

Niemand zal die van u dypven

Door de slimste laster-kunst.

4. 't Woos en liefdeloos geslacht

Kan't doch qualijk laten /

Of het moet met trotze pracht

Synen naesten haten :

Altijd is des hoogmoeds roede

In des dwazen snoode mond;

En hy maect zich zelven moede

Soo hy niemand daer mee wond.

Prov. 14:

3.

2 Sam. 16: 5. Simeon lasteraer

17.

Wat dorst hy niet zeggen /

* Verongelykingen en schaden niet meer in 't ontfangen,
dan in 't gedenken. Een klein ongelyk zal gaen, gelyk
het komt : een groot ongelyk mag wel het middagmael
ende ook het avondmael met my houden; maer geen van
allen zal by my logeeren. Waerom zoude ik my zelven
quellen, om dat my een ander gequelt heeft?

Toen

- Doen hy met een stout gebaer
Ging te laste leggen
Aen den man na 't hert des Heeren/
Dat hy was een Belials man/
En zoodanig wiens begeeren
Dorst na bloed als een tyran?
6. 't Booze Pharizeesche schijpm
Ook in haren tyden
Liet den toom al vry wat rypm
Tegen Christum glyden/
Dooz zoo vryple laster-woorden
Vol senyn en listigheid,
Als men immermeer en hoozden
Dat van iemand zy gezeid.
7. Dit is ook alhier uw lot
En al uw verwachting/
Dat gy tot een smaad en spot
En tot een verachting
(Soo gy wilt Godzalig leven)
Sult in deze wereld zyn;
Op dat God u moge geven
Eeuw'ge vreugd na korte pyn.
8. Soo gy van de wereld waerd/
En zoo gy u zinnen
Schikken woud na haren aerd/
Syp zoud u beminnen:
Maer nu gy haer niet wilt hooren/
En de goede God u heeft
Van de wereld uytverkooren/
Is 't dat zy u tegen-streefd.
9. Wee u ook als ieder een
Wel van u zal sprekken:
Want zoo zoud' gy meed' gemeen
Syp aen haer gebrekken.
Maer nu gy niet zyt genegen
Tot haer overdadigheid/
Lasteren zy uwe wegen;
- 1 Sam. 13:
14.
- Matt. 9:
34.
Matt. 11:
19.
- 2 Cor. 4: 9.
2 Tim. 3:
12.
- Job 15: 19.
- Ecc. 9: 26.
- 2 Pet. 4: 2.

- En 't goed leven dat gy leid.
- ^{1 Pet. 4: 16/ 17.} 10. **Doo wie als een Chrijsen lpd /**
Moet zich zulkis niet schame /
Maer veel eerder zyn verblyd /
En des Heeren name
Maken groot met hert en zinnen:
Want het oordeel ende kryps /
Sal (gelyk gy weet) beginnen
Aldereerst van Godes Hups.
- ^{Matt. 5: 11/ 12.} 11. **Salig zyt gy (spreekt de Heer)**
Dien de menschen sinaden /
En wiens goede naem en eer
Op met quaed beladen /
Zyt verheugd / wilt u verblyden /
Want zeer groot is uw loon /
(Doo gy hier moet t'onrecht lpd /)
Boven in des Hemels theroon.
- ^{2 Thess. II: 12. 6/ 7.} 12. God neemt op uw lpd acht /
En kent die u sinaden /
Hy zal komen onverwacht /
En zal uyt genaden
Uw volstandigheid beloonen ;
Maer den boozzen die u queld
Sal hy / zonder te verschoonen /
Doen vergaen met groot geweld.
- ^{Tes. 10: 5.} 13. Hy gebruikt de boozzen hier
Als zyn scherpe roeden ;
Die hy werpen zal in 't vier /
Als daer mede goeden /
(Na zyn Vaderlyk behagen /
Als zyn kinderen /) zyn getucht.
's Heeren komst zal niet vertragen
Daerom zoo niet klaegt en zucht.
- <sup>Jac. 5: 8/
h. 9.</sup> 14. **Gy die hier na Godes wil**
Lpd / en zyt verachtet /
Houd in lpdzaemheid u stil /
En zyn hulp verwachtet ;
- ^{e 1 Pet. 5: 19.}
- ^a
- ^q

Poud

Houd altyd een goed geweten /
En beveeld uw ziel aan hem /
Tot dat gp zult zyn gezeten
In het nieuw Jeruzalem.

15. Daer gp niet zult zyn gequeld /
Daer m' u niet zal hind'ren
Maer uw lot zal zyn gesteld
Onder Godes kind'ren /
Als gp zult uw richters richten
En vertreden met de voet /
Daer gp hier moet onder zwichten
En u bryggen met ootmoed.

Apoc. 21:
2.
Ibid.
vs. 4.
Jap. 5:3.

Op den zelven zin.

Stem: Psalm 91. Die in Godes bewaring sterk.
Of: Wat zwarigheid, of droevige maer.

1. Indien u deze wereld haet /
Opt niet te zeer verwonderd:
Gp weet daer ijt dat uwen staet
Is van haer afgezondert;
Ja hoez' u meer benaud en queld /
Vervolgt en drukt met smerten /
Hoe 't beter is niet u gesteld /
O mensche vroom van herten.
2. Want datz' u haet en zoo benyd /
Noch immer laet in vrede /
Is meest om dat gp niet en zpt
Van deze wereld mede.
Indien gp werelds waerd gezind /
Gp zoud haer wel bevallen /
En van haer beter zyn bemind /
Maer nu is 't niet niet allen.
3. Gp houd geen jok opt trekken aen
Met d'ongeloov'ge scharen:

I Joh. 3:
31.

Joh. 17:14

Joh. 15:1.

2 Cor. 6/
14/15.

Q 3

Hoe

Hoe zal gerechtigheid bestaan

Of zich niet onrecht paren?

Is 't licht niet dupsiernis gemeen?

Zal Christus t'een'gen tyden

Met Belial stemmen over een?

Of d'een den and'ren lyden?

4. Wilt dan haer haet / haer vryl gesnap /

En stuursheid niet meer vrezen;

Haer vriendschap is Gods vriendschap /

Dies wilt haer vriend niet wezen.

God en de wereld kan men niet

Gelyk tot vrienden kiezen /

Daerom / o mensch! wel voor u ziet /

Wien gy wilt lieft verliezen.

Anders, tegens haet en ongelyk, van
de Wereld geleden.

Stem: Och arme werelds kind.

1. **G**ij die des werelds haet
Onschuldig op u laet /

Gij die beticht werd van het quaet /

Daer gy altyd nabolgt het goed /

Zpt doch getroost en wel gemoed.

2. Die vroom is en oprecht /

Onschuldig ende slecht /

Heest allen laster wederlegt.

Een goed geweten zy u vreugd

In 't midden van uw ongeneugd.

Mat. 5: 9. 3. Laet baren uw gezucht:

Ps 112: 6/ 4. Oprechte niet en vlucht

7. Voor eenig quaed en valsch gerucht:

Sid. 2. Zyn hert is vast al even zeer /

Altyd betrouwend' op den Heer.

3. 4. Zyn hert wel onderstut

Dan

- Doorz 't Goddelijk beschut /
En zal niet lichteljk zyn bedut
Door pd'le breeze tot dat hy
Zyn lust zie aen zyn weer party.
5. Des vromen trouwigheid
En zyn gerechtigheid
Bestaat tot in der eeuwigheid.
Zyn naem vergeet men nimmermeer /
Zyn hoorn zal zyn verhoogt in eer.
6. De goddelooze zal
Wenzien dit vreemd gebal /
En braken toorn als bitter gal.
Zyn tanden knerssen / en hy smelt /
Als zynen wensch werd neergeveld.
7. Vertrouwd maer niet ootmoed
Steeds op den Heer / en doet
Volstandeljk alleen het goed /
Bewoond de aerd / en voed en weid
U alcyd met getrouwigheid.
8. Verlust u in den Heer /
Zoo zal hy meer en meer
U geven uwes herts begeer.
Beveeld den Heer al uw bestel /
Vertrouwd hem / hy zal 't maken wel.
9. En hy zal zyn bereid
Om uw gerechtigheid
Te doen voorzien met bescheid /
Gelyk den middag in 't gezicht /
Uw recht gelyk het heldre licht.

Ib d.
vs. 9.Ibid.
vs. 10.

Pf. 37:3.

Ibid.
vs. 4/5.Ibid.
vs. 6.

Onnutte quel-geest uytgedreven.

Stem: *Hoe zoud' ik deez' elend'ge dagen.*
Of: *Wie in de wereld kan verkeeren.*

- Spr. 30:
21. 1. **W**at zoud' my d'yd'le droefheid plagen/
En zonder oorzaek 't herte knagen?
't Is lang genoeg gedubt / gesust;
Lyft op myn ziel uyt deze klucht.
Lyft op uyt deze klucht vol naerheid /
Op dat u met haer held're klaerheid
De ware Vreugde-**S**on bestraet
En uw' gepepins niet verder dwael.
- Mal. 4: 2.
2. Verheft u om niet heil'ge galmen
En bly geschal den Heer te Psalmen/
Supt in hem vrolyk als een held/
In spyt van alles dat u queld.
- Ps. 33: 2.
3. Gy hoeft uw hert geen vreugd t'onthouwen/
Doo lang gy hebt een vast vertrouwen
Op hem en zynen heil'gen Naem /
Al treft' u schoon veel leeds te zaem.
- 1 Sam. 16: 3.
23. 4. Soo / zoo / laet Davids harpe quelen /
En dezen boozen geest uyt-spelen /
Soo dat hy van my wylie verr' /
En zoo niet haest weer komen dere'.
Weg booze quel-geest / laet my rusten /
En my in mynen God verlusters /
Die my zeer haest maeckt bry en bly
- Ps. 37: 4.
5. 4. Als zynen Geest komt over my.
- Ps. 51: 14.
6. 4. Myn God / ik doe u 't hert wyp open /
En laet daer op doch zyn gedropen
Hws Heil'gen Geestes zoetigheid /
Die al 't gebeent met vreugd verspreid.
Laet yd'le dingen my nooit quellen:
Noch geen behommernis ontstellen
- Ps. 51: 10.
Spr. 30:
21.
Phil. 4: 6.

Dan

- Dan d'hepl' ge droef hepd om myn zond' / 2 Cor. 7:
Die myne ziele maekt gezond. 10.
5. Ik kan niet na myn epgen wille
't Onstuymig herte maken stille /
Dewyl het niet is by den mensch
Zyn weg te richten na zyn wensch. Jer. 10:
Op die den storm-wind doet bedaren / 23.
En d'holle dolle water-baren / Ps. 107:
Kond ook myn hert / wanneer 't lust / 29.
Wel stellen haest in vreugd en rust.
6. Myn God / gy hebt myn wee-geschrepen
Veranderd in gesupch en repen ; Ps. 30: 12.
Gy hebt myndroef hepd's sak ontschorst /
En my met blpdschap om gegord. Thid.
Op dat myn eer u psalmen zinge / Ps. 13.
En niet en swpg' of haer bedwinge :
Ja Heer myn God / in eeuwighepd
Sal iki zyn tot uw lof bereyd.

Bede-sang, in volhardende quel-
linge, en onlust des gemoeds.

Stem: Ps. 84. Hoe lieflyk, O Heer ! en hoe reys.

1. **H**oe ben iki doch aldus ontrust / Ps. 42: 12.
Verzust / verblust / en zonder lust / Zep. 2: 1.
Van zuchten moe / verswakt van klagen! Ps. 6: 3/ 7.
Hoe ben iki dus myn zelss een last ! Job 7: 20.
Hoe is myn epgen vleesch een gast / Röm. 7: 20
- Die 'k over al moet met my dragen !
Myn ziel / mistroostig boven maet / Ps. 77: 3.
En vind voor haer geen troost of raed.
2. Ik ben beschaeemd / dat iki niet meer Ps. 37: 5.
Op u vertrouwen kan / o Heer ! 1 Det. 5: 1.
Die alzins noch voor ons wilt zorgen :
Myn vlees is swakt / maekt gy myn geest Matt. 26:
41.

- ps. 61: 5. Gewillig / sterck / en onbevreesd !
- ps. 91: 4. Ik neem myn toeblucht in 't verborgen
Van uwe vleug'len / en betrouw /
Doo lang ik my daer onder houw'.
- ps. 27: 9. 3. O God ! myns hepls / verlaet my niet /
Begeest my nopt in myn verdriet /
Op dat ik nimmer u begebe /
Maer vast aen uwe goedheyd hang' /
Al viel 't my ook nog eens zoo bang.
- Gen. 32: 24. Ik worstel' vast / ik stred' en streve ;
Maer vindē nergens raed noch baet /
Zoo gy my zelfs niet by en staet.
- Mat. 8: 2. 4. Gy hond is 't uwen wille maer /
Verdryven al myn groot beswaer.
- ps. 51: 10. En vreugden blydschap weer beschikken.
14. Ik werp' op u dan myne zorg' /
- ps. 55: 13. Ik ben bedrukt / weest gy myn borg /
- Tesa. 38: 14. En laet uw troost myn ziel verquiken /
- ps. 94: 19. Op dat ik my / gelijk ik plag /
- ps. 34: 4. In u voortgaen verlust' gen mag.
- 1 Petr. 4: 16. 5. Indien ik lyden zal / o Heer !
Doo laet my lyden t'uw eer /
Ja laet my als een Christen lyden :
Maer laet my dooz myn eygen raet /
My zelfs niet quellen vroeg en laet /
Waer dooz ik flauwer werd' in 't stryden /
En voele zonder vrucht of vreugd /
Niet dan verdriet ongeneugd.
- ps. 142: 3. 6. Myn klacht is uytgestort voor u ;
4. Gy kend myn pad / waer dooz ik nu
Al myn verdriet zal overkomen ;
- phil. 4: 6/7. Gy laet my daer op zyn gerust
- ps. 111: 1. En volgen myn beroep met lust /
Zoo zal ik / in den raed der vrouwen /
- ps. 66: 16. Met hert en mond vertellen gaen
Wat gy hebt aen myn ziel gedaen.
- Ier. 32: 19. 7. O God ! gy die zoo groot van raed /

En

En wonder-machtig zyt han daed /	Eph. 3: 20.
Geest boven myn gebed te denken ;	Ps. 36:20.
Gy kend myn heymelyk gezucht /	
En waer ik meest voor ben beducht /	
En wat my allermeeest konit krenken.	
Unt diepen nood / waer in iki steek /	Ps. 130:
Noep iki tot u : hoord myn gesnecht.	1/2.
8 Gy zyt die den bedrukten helpt /	Ps. 102:
Wanneer zyn hert is overstelp /	1/ 2/ 3.
En voor u uitstort zyne klachten.	
Gy / die op al haer roespen let /	
Verhoord zeer haest'lyk haer gebed.	
Gy kund en wilt haer leet versachten.	
Gy geest / voor asch en stof / cieraed ;	Tes. 61: 30.
Voor treurighend des losz gewaed.	

Gebed en overdenkinge cener aen-
gevochten ziele.

Stem: Psalm 38. of 61. Als ik roep verstaet
myn reden.

Of: Polyphemus aan de stranden.

1.	J ^{ezu} gy die onze sinerten
Neemt ter herten
Dooy uw' goedertierenheid;
En zeer haest tot mededogen
Word bewogen /
Als men tot u zucht en schreypd;	Apoc. 2:
2/ 9.
2.	Wilt doch na myn bidden hooren/
Neemt ter ooren
Myн geroep en bang geklag.
Slaet maer eens uw oogen neder /
Ik zal weder
Myн als iki te voren plag.	Heb. 4: 14.
Ps. 39: 13
3.	Alt	Tob. 29:
2/ 3.

3. Ik en weet in geenen hoeken
Hulp te zoeken /
Dan by u alleen / o Heer !
Want gy kund en wilt ons geven
Vreugd en leven /
Als w^p zyn beangstigd zeer.
4. Sint dat ik 't gevoelen miste
(Soete Christe)
Van u tegenwoordigheyt /
Van myn ziel / haer nergens rusten /
Noch verlusten /
Maer na uwe gunst zy beyd.
- ps. 119: 76/ 77. 5. Laet u goedighedt doch wezen
Gin in dezen
Genmael weer te troosten my.
Wilt met u barmhertigheden
My bekleeden /
Dat ik leeb' en vrylyk zy.
6. Laet myn dorre ziel haer baden
En versaden
In u / o des levens bron /
Laet myn duysternis verdwynen
Dooz het schynen
Van uw licht / o ware Son !
- Tob 29: 3. 7. 'k Offer u een hert verslagen
Dooz veel klagen /
'k Bidd' u / wilt het nemen aen.
Noopt en liet gy eenig herte
In veel smerte
Troosteloos weer van u gaen.
- ps. 51: 19. 8. Christe / 'k wil u hulp verbepden /
Wilt niet scheiden /
Van my al te langen tyd /
Eer dat myne krachten waken /
En beswijken
In den al te harden tyd.
9. Goede Jesu / ik vertrouwe

Ende

Ende bouwe
 Vast op uw beloft en woord /
 Dat gy haest u zult ontfermen /
 En myn kermen
 Niet zult laten ongehoord.

Aef. 54:7/
8.

Gebed om Gods geduurig geleyde,
 en kracht in allerley stryd.

Stem: *Jesu, uw' gedachtenis.*

1. **H**eer / geleypd my over al
 Dooz dit droevig aerdsche dal /
 Dat ik niet van uwre wegen
 Komt te dwalen hier noch daer /
 Deel beletzels zyn my tegen /
 Die my brengen in gebaer.
2. Och ik drage mynen schat
 In een swak en aerden vat;
 Satans / wereld / 's vleescheg lusten
 Bieden my geduurig stryd /
 En zy laten niet in rusten
 Myne ziel tot een'ger tjd.
3. Geeft my sterkte / dat ik mag
 Dapper stryden nacht en dag /
 Zoo dat ik mag overwinnen
 Myn vyanden allegaer /
 Die van buppen en van binnen
 Tegen my op-maken haer.
4. Heyligd gy my heel en al
 God des vredes zelfs / zoo zal
 Myne ziel en lichaem wezen
 Onberispelyk bewaerd
 Tot dat Christus zal na dezen
 In zyn komste zyn verklacerd.

2 Cor. 4:7.

2 Thess. 5:
23.

Ware troost staet namaels te verwachten, en in God te zoeken.

Stem: *Psalm 100. Gy volkeren des aerdryks al.*
Of: *Jesus, die u gedachtig is.*

1. **D**En waren troost voor myn verdriet
Verwacht ik hier op aerden niet /
Maer namaels / daer geen ongeval
In eeuwigheid my treffen zal.
2. **W**i waer 't schoon dat ik al den schat
Van 's werelts troost alleen bezat /
Zoo waer het doch van geener duur /
Maer moet vergaen in korter ure.
3. **M**yn ziele / toesd een kleynen ijd /
En gy zult zyn gehael bevrjd /
En in den Hemel overvloed
Genieten haest van alle goed.

Dat men alle rampen geduldig uytsta,
Op hope der eeuwige Heerlykheyd.

Stem: *Psalm 127. Soo God niet zelfs dat huis oprecht.* Of: *Onze Vader in Hemelryk.*

*Aproc. 2:
1/ 3.*

*Ibid.
vs. 10.*

1. **H**eb doch / o mensch / geen tegenheid
In uwen swarten arrebeid /
Die gy neemt aan om Christi wil /
Maer houd u lydzaem ende stil :
En zyt getrouw tot dat gy sterft /
En van hem 's levens kroon verwerft.
2. Laet zyn beloest' u altyd zyn
Een sterke' en troost in druk en pijn ;
Want

- Want hy het uyt genaden al
In overvloed vergelden zal
Al wat gy voor hem doet en lyd;
Ja hy komt haest / dies weest verbllyd.
3. Al uwe swarighed en schrik
Verdwynnd dan in een oogenblik /
Na deeze' verdrukkinge zoo licht
Komt 't eeuwig heerlykheidts gewicht.
Het is maer kort / hoe lang het zy /
Wat eens gaet metter tyd voorby.
4. Daert voort dan / en niet neerstighed
In zynen Wyngaerd arrebeyd :
Oraegt hier de hitte van den dag
Met zuchten / weenen en geklag;
Een goeden abond zal het weer
Versoeten al na uw begeer.
5. Verzaek u zelfs / neemt op uw kruys /
Volgt Christum onder veel gedrags /
Door d'enge poort / langs 't nauwe pad /
Tot in zyn eeuw'ge vreden-stad /
Daer niet en is het minst gewag
Van moept' gekryt of rouw-geklag.
6. O! had gy eens gezien / hoe schoon
't Kruys-dragend heye daer/voor zyn thron
Van vreugd en blydschap zege-praeld /
En van Gods gunste werd bestaeld;
Gy zoud niet wezen zoo bevreest /
Maer u verheugen in den geest
7. Gy zoud dan zeggen in der haest :
Wat zal mij maken zoo verbaest ?
Hoe lang / hoe veel / hoe swaer men lyd
In deze tegenwoord'ge tyd /
't Is te waerdeeren niet met al
By d'heerlykheid die komen zal.
8. Gy zoud voorwaer tot dezer stond
U zelfs verned'ren tot den grond:
En liever zyn geworpen neer /
- Rom. 6:
23.
Rom. 2:
6/ 7/ 10.
Apoc. 22:
12/ 20.
2 Cor. 4:
17.
- Matt. 20:
1/ 2.
- Ibid.
vs. 8.
Luce 9:
29.
Matt. 7:
13/ 14.
Apoc. 21:
2/ 4.
- Rom. 8:
18.

Hebr. XI:
26.

- Als over and'ren Opper-heer :
 Wat mi is tegen uwen zin /
 Dat zoud gp houden voorz gewin.
9. Zoo zp dan nu voortstaen de smact
 Om Christi wil uw eer en staet /
 En meerder rplidom ende schat
 Als opt het rplk Egypten had :
 Ziend' op den loon die God vergeld
 En upt genaed' heeft voorz gesteld.
10. O Heere ! schzpft mp dit in 't hert /
 Op dat ik middelen in myn smiert
 Daer mede my verheugen mag /
 En wachten op deez' bipden dag.
 Komt haest / myn God / en macht een end
 Van deze dagen vol elend.

W. SLUI.